



Ld/2.1425/2013/KH

OŚWIADCZENIE

Komitetu Helsińskiego w Polsce oraz Zarządu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka

Zwracamy uwagę, że projekt ustawy „o postępowaniu wobec osób zaburzonych psychicznie stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób” może naruszać standardy praw człowieka.

Prawa człowieka przysługują wszystkim jednostkom, również osobom pozbawionym wolności. obrońcy i rzecznicy praw człowieka nie są stronnikami przestępców. Sprzeciwiają się natomiast dehumanizacji i wykluczaniu jakiegokolwiek istoty ludzkiej poza obszar obowiązywania podstawowych praw. Upominanie się o prawa osób skazanych w żadnym razie nie oznacza lekceważenia praw ofiar przestępstw do zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Sugerowanie, że przestrzeganie praw człowieka stoi w sprzeczności ze społecznym poczuciem sprawiedliwości jest z gruntu fałszywe.

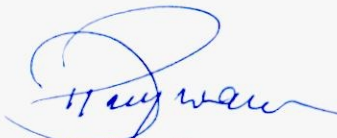
Oczekujemy, że ewentualne dalsze prace nad ustawą - podjęte już przez nowo powołanego Ministra Sprawiedliwości - poprzedzi otwarta i rzeczowa dyskusja a w dalszym procedowaniu nad nią decydujące znaczenie będą mieć opinie ekspertów - nie zaś populizm i doraźny interes polityczny. Nasze zaniepokojenie budzą zwłaszcza przepisy ustawy umożliwiające zatrzymanie w ośrodkach terapii osób skazanych w przeszłości, gdy przepisy takie nie obowiązywały oraz nieprecyzyjne przytaczanie liczby więźniów odbywających aktualnie wyroki, którzy po wyjściu na wolność mogą stanowić zagrożenie. Niektóre głosy w dyskusji nad projektem zmuszają także do zastanowienia, czy zasady kierowania do ośrodków terapii osobowości będą dostatecznie precyzyjne i nie staną się narzędziem korygowania przez urzędników tych wyroków sądów, które w społecznym przekonaniu uznane zostaną za zbyt łagodne.

Tylko poważna, odpowiedzialna dyskusja nad zmianami ma szansę stać się znaczącym wkładem w reformę systemu penitencjarnego w Polsce i przywrócić instytucji więzienia należną uwagę i troskę opinii publicznej oraz polityków. Leży to w żywotnym interesie zarówno osób przebywających w zakładach karnych i pracowników tych instytucji, jak i całego społeczeństwa. Nie wolno bowiem zapominać, że olbrzymia większość przebywających w zakładach karnych kiedyś je opuści. Tylko odpowiednie przygotowanie ich do wolności stwarza szansę – im oraz społeczeństwu - że się w niej odnajdą i nie wrócą na drogę przestępstwa.

Warszawa, 8 maja 2013 r.

Z upoważnienia członków Komitetu Helsińskiego w Polsce oraz Zarządu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka: Teresy Boguckiej, Haliny Bortnowskiej Dąbrowskiej, Jerzego Ciemnińskiego, Janusza Grzelaka, Jacka Kurczewskiego, Wojciecha Maziarskiego, Michała Nawrockiego, Danuty Przywary, Adama Bodnara, Elżbiety Czyż i Macieja Nowickiego.




Danuta Przywara